

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2022-06-09

Diarienummer:
AMN-2022-00236

Handläggare:
Ingrid Holström, Eva Hellstrand

Svar på motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 28 februari 2022

- att Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid, samt
- att Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden håller med motionären om att kostnaden för att ta körkort kan innebära en utmaning. Det kan också konstateras att för många gymnasieungdomar eller vuxna elever skulle en finansiering av ett körkort underlätta deras inträde på arbetsmarknaden och förbättra möjligheterna till egen försörjning efter studier.

Att kommunen går in och betalar körkortsundervisning skulle dock innebära en kostnad som är svår att försvara jämfört med andra anspråk på kommunens medel.

Utbildningsförvaltningen har uppskattat att kostnaden för att samtliga elever inom kommunal gymnasieskola skulle få gratis körkort skulle uppgå till cirka 20 miljoner kronor om året. Beräkningen grundas på antagandet om cirka 2 200 elever per år till en kostnad av 9 000 kronor per elev.

Antagandet på 9 000 kronor per elev kommer från ett projekt i Oskarshamn, som motionären också refererar till. I Oskarshamn kommer gymnasieelever från och med höstterminen 2022 att kunna söka ett körkortstipendium.

Förutom kostnaden för gymnasieskolan skulle också kostnaderna för elever i vuxenutbildningen tillkomma. I den kommunala vuxenutbildningen ingår svenska för invandrare (sfi), grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning samt särskild utbildning för vuxna (Lärvux).

Om antalet elever begränsas till de som läser gymnasial vuxenutbildning uppgick dessa enligt senaste statistik från KOLADA (databas för kommuner och regioner) för Uppsala kommun till cirka 6 400 elever för 2020. Med antagandet att kostnaden för körkort sätts till 9 000 kronor per elev skulle det innebära en kostnad detta år på cirka 58 miljoner kronor.

Motionären föreslår vidare att Uppsala kommun anställer körkortslärare för att utbilda eleverna. Det skulle också få en konsekvens för det lokala näringslivet då dessa skulle konkurrera med befintliga körskolor om eleverna. Det skulle riskera att påverka förutsättningarna till fri konkurrens och dessutom kunna vara förenat med fler juridiska ställningstaganden gällande till exempel försäkringsfrågor.

I sammanhanget kan också nämnas att det sedan några år tillbaka finns ett särskilt körkortslån som administreras av Centrala studiestödsnämnden (CSN). Det kan ses som ett sätt att förbättra jämlikheten i förutsättningarna att finansiera ett körkort. Lånet kan sökas för arbetslösa och unga med gymnasieexamen utifrån vissa villkor.

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden bedömer att förslaget att erbjuda gratis körkort till gymnasieelever och elever inom vuxenutbildning inte är aktuellt att genomföra med hänsyn till främst de ekonomiska konsekvenser det skulle innebära för verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 juni 2022
- Bilaga, Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning

Ett körkort gör dig mer attraktiv på arbetsmarknaden. Körkort är för många unga nödvändigt för att kunna få jobb inom det område de är utbildade inom på gymnasiet. Det kan till exempel handla om jobb inom hemtjänsten, som rörmokare eller byggnadsarbete. Det är därför angeläget att kunna ta körkort medan man studerar vid gymnasiet, så att man är redo att gå ut i arbetslivet direkt efter studenten. Det är viktigt för den enskilda personen liksom för samhället i stort, bland annat eftersom det inom flera yrken råder brist på arbetskraft. Att ta körkort är idag så dyrt att det har blivit en klassfråga. Ett körkort kan kosta från 20000 kronor och uppåt. För de ungdomar som inte har möjligheten att köra privat ökar priset rejält. Detta slår hårt mot ungdomar som växer upp i familjer där föräldrarna inte har körkort eller bil, eller möjlighet att övningsköra med barnen. Många har helt enkelt inte råd. För många unga blir det ett moment 22: Utan körkort inget jobb, men utan jobb har man inte råd att ta körkort. Uppsala kommun kommer i framtiden att anställa många som idag läser på gymnasiet och vuxenutbildning. Som kommun tjänar vi på att ha en välutbildad arbetskraft. Därför bör vi ge elever på gymnasiet och vuxenutbildning möjlighet till gratis körkortsundervisning i skolan. De kommunala gymnasierna och den kommunala vuxenutbildningen bör införa körkortsundervisning som skolämne och anställa trafikskollärare. Som kommun har vi ansvar för att kommunens ungdomar får en så bra utbildning som möjligt och att låta ett körkort ingå i utbildningen skulle vara en stor förbättring.

Ett projekt med gratis körkort för elever på gymnasiet finns i Oskarshamn. Projektet med stipendier till körkort är på tre år och ska erbjudas alla elever på Oskarshamns kommunala gymnasium. Samhället är idag organiserat så att det för många underlättar enormt för livspusslet att ha körkort.

Jag yrkar på att:

Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid

Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Therese Rhann (-)